

MS

769.

Σ 1 Δ

A 979

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ
ΙΕΡΑ ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ

Περιέχουσα σύντομον διδασκαλίαν τῶν τρίτων
Θεολογικῶν ἀρετῶν· ἐν ᾗ προστεθῆ καὶ
Παράρτημα περὶ Σταυροῦ.

Συντεθέντα

ὑπὸ

Δ. Καλαβακίδου Μελενικίου.

ὑπὸ δὲ τῆς Κεντρικῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει
Παπιατικῆς Ἐπιτροπῆς, συντεθέντα, καὶ
ἐγκριθέντα πρὸς κοινὴν χρῆσιν τῆς Ὁρθοδό-
ξου Νεολαίας.

Ἔκδοσις δευτέρα.

ἘΝ ΜΕΛΕΝΙΚΩ.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΚΑΛΑΒΑΚΙΔΟΥ.

1840

β.

Τὸ παρὲν βιβλίον Στοιχειώδης Ἱε-
ρά Κατήχησις ὀνομαζόμενον, τὸ ὀδεῖα Ἐκ-
κλησιαστικῆ ἐκδοθὲν, ἐνεκρίθη ἵνα διαδοθῆ εἰς
ἄνωγος πρὸς χρῆσιν τῆς Ὀρθοδόξου Νεολογίας,
ἅτε μὴ περιέχον τι ἐναντίον τῆ Ὀρθοδόξου ἡμῶν
πίστει, τῆ Ἠθικῆ, καὶ τῆ Ἐξουσίας. Ἐπὶ τούτῳ
δίδεται καὶ ἡ παρῶσα ἐνπόγραφος Ἐγκρισις
ἐπικεκρωμένη τῆ Πατριαρχικῆ Σφραγίδι, κατὰ
τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Εἰδοποίησιν.

(Τ Σ)

Ἐκδοθὲν κατὰ Ἰούλιον ἐν Κωνσταντινουπόλει.
τὸ μέλος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς
Ὁ Συναδῶν Βενιαμίν.

1
ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ
ΙΕΡΑΣ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ

Εισαγωγή

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀποσέ-
λων τοὺς ἰδίους του μαθητὰς εἰς τὸ κήρυγμα,
εἶπε πρὸς αὐτοὺς, πρῶτον νὰ διδάξωσι τὰ ἔθνη,
καὶ ἔπειτα νὰ βαπτίσωσιν αὐτὰ (Ματθ. κη. 19.
Μάρκ. ις. 15 - 16.). Καὶ λοιπὸν ὅσον εἰς
τὸν καιρὸν τῶν Ἀποστόλων, τόσον καὶ μετὰ ταύ-
τα οἱ προσερχόμενοι εἰς τὸν Χριστιανισμόν ὄντες
ἡλικιωμένοι πρῶτον ἐδιδάσκοντο, καὶ ἔπειτα ἐ-
βαπτίζοντο. Ἀλλὰ καὶ ἀφ' οὗ εἰσήχθη εἰς τὴν
Ἐκκλησίαν ἡ συνήθεια τοῦ νὰ βαπτίζονται νήπια,
ἢ διδασκαλίᾳ τῆς Θρησκείας, ἢ Κατήχησις,
δὲν ἔπαυσεν· ἀλλ' ἔκριεν ἡ Ἐκκλησία ἀναγκαίαν
τὴν Κατήχησιν μετὰ τὸ Βάπτισμα· διὰ τοῦτο
παραλαμβάνεται εἰς τὸ Βάπτισμα τοῦ νηπίου ὁ
Λυαλόχορ ὡς εἴγουστές, διὰ νὰ φροντίσῃ νὰ
κατήχησῃ τὸ νήπιον εὐθὺς ὅταν φθάσῃ εἰς ἡλι-
κίαν ἐπιτηδείαν εἰς τὸ νὰ καταλάβῃ τὴν Χρισ-

στιανικὴν διδασκαλίαν, τὴν Ἱερὰν Κατήχησιν.

Ἡ Ἱερὰ Κατήχησις περιέχει τὴν διδασκαλίαν τῶν διὰ τὴν σωτηρίαν μας ἀναγκαιοτάτων τριῶν Θεολογικῶν Ἀρετῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι αὐται. ἡ Πίσις, ἡ Ἐλπίς, καὶ ἡ Ἀγάπη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ Πίσεως.

.....

Τὰ Κυριώτερα δόγματα τῆς Πίσεως τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν ἐμπεριέχονται εἰς τὸ Ἱερόν Σύμβολον, τὸ ὁποῖον διαιρεῖται εἰς δώδεκα Ἄρθρα. Συνέταξαν δὲ αὐτὸ συντόμως ἐκ τῶν Ἱερῶν Γραφῶν οἱ τῆς Α΄ καὶ Β΄ Οἰκουμενικῆς Ἁγίας Συνόδου Θειοὶ Πατέρες.

+++++

Τὸ Ἱερόν Σύμβολον διηρημένον εἰς τὰ β. Ἄρθρα μετὰ συντόμου ἀναπτύξεως.

.....

Ἄρθρον Α΄.

Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, Ποιητὴν Οὐρανοῦ καὶ Γῆς, ὁρατῶν τε

ἢ πάντων καὶ ἀοράτων . ε

Ἄναπτυξις .

Τὸ Α'. Ἄρθρον μᾶς διδάσκει Α . ὅτι πρέπει
 τὰ ἀποδεχόμεθα μὲ τὴν καρδίαν πιστεύοντες , καὶ
 μὲ τὸ σῶμα ὁμολογοῦντες , ὅτι κατὰ τὴν φύσιν
 καὶ Οὐσίαν εἶναι Εἷς καὶ μόνος Θεὸς ἀόρα-
 τος , ἀναρχος , ἀτελεύτητος , ἀγαθός , δίκαιος ,
 παντοδύναμος , τέλειος , ἄπειρος , πάνσοφος ,
 ἀναλλοιωτος , λατρευόμενος εἰς τρεῖς ὑποστάσεις
 (εἰς τρία πρόσωπα) , τοῦ Πατρὸς , τοῦ Υἱοῦ ,
 καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος . Β'. Ὅτι αὐτὸς ὁ ἐν
 τρισὶ προσώποις γνωριζόμενος Θεὸς εἶναι ὁ Ποιη-
 τὴς τοῦ Οὐρανοῦ , τῆς Γῆς , πάντων τῶν ὀρα-
 τῶν , καὶ ἀοράτων ἑνοούμεν ὀρατὰ ὅλα τὰ φαι-
 νόμενα κτίσματα , ἀόρατα δὲ τοῦς Ἁγέλου
 καὶ τὰς ψυχὰς μᾶς .

Ἄρθρον . Β' .

» Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν , τὸν
 » Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ , τὸν ἐκ τοῦ Πα-
 » τρός γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων , Φῶς
 » ἐκ φωτός , Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ
 » γεννηθέντα οὐ ποκῆθέντα , ὁμοούσιον τῷ Πα-
 » τρι

ἡ τρι, δι' αὐτὰ πάντα ἐγένετο.

Ἀνάπτυξις.

Τὸ Β. Ἀρθρον μας διδάσκει ἅ. ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, τὸ Φῶς τοῦ κόσμου, ὁ ἀληθὴς Θεὸς ἐγεννήθη ἀκριβῶς ἐκ τοῦ Πατρὸς, τοῦ Φωτὸς, τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ πρὸ πάντων τῶν αἰώνων, καὶ εἶναι καὶ λέγεται Υἱὸς ἑσθραγενής· διότι εἶναι τῆς αὐτῆς οὐσίας καὶ φύσεως μετὰ τὸν Πατέρα· διὸ καὶ ὁμοούσιος μετὰ τὸν Πατέρα λέγεται. Οὐνομάζονται δὲ καὶ οἱ Πιστοὶ υἱοὶ Θεοῦ, ἀλλὰ μόνον κατὰ χάριν καὶ πίστιν. β. μας διδάσκει, ὅτι εἶναι Ποικίλης ὄλων τῶν ὀρατῶν καὶ ἀοράτων κτισμάτων, καθὼς καὶ ὁ Πατήρ.

Σημ. Ἰησοῦς σημαίνει Σωτήρ. Χριστὸς δὲ λέγεται, ὡς μετὰ τὸ ἅγιον Πνεῦμα χρισθεῖς. Παρὰ τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ Χριστοὶ λέγονται οἱ Ἰερεῖς, οἱ Βασιλεῖς, καὶ οἱ Προφῆται, ἐπειδὴ αὐτοὶ ἐχρίοντο μόνον δι' ἐλαίου.

Ἀρθρον Γ.

Τὸν δὲ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σπιτηρίαν, κατεβήσονται ἐκ τῆν

» Οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁ-
 » γίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, καὶ ἐναν-
 » θρωπήσαντα. «

Ἀνάπτυξις.

Τὸ Γ'. Ἄρθρον μᾶς διδάσκει α'. τὴν πτώ-
 σιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, καὶ τὴν σωτηρίαν
 του, τὴν ὁποίαν διὰ τὴν ἄκραν του εὐσπλαγχνίαν
 ὁ Ποιητὴς του εὐδόκησε νὰ τῇ χάριση, κατα-
 δεχθεὶς νὰ καταβῆ ὁ μονογενὴς Υἱὸς ἀπὸ τοῦς
 Οὐρανοῦς εἰς τὴν Γῆν, προσλαβὼν εἰς τὸ θεῖον
 του πρόσωπον καὶ ἀνθρώπινον σάρκα μετὰ τῆς
 ψυχῆς, συνεργεῖα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐκ τῆς
 Θεοτόκου Μαρίας. β'. ὅτι ἡ Θεοτόκος Μαρία
 καὶ πρὸ τοῦ τόκου, καὶ ἐν τῇ τόκῳ, καὶ μετὰ τὸν
 τόκον διέμεινε Παρθένος ἀρρήτῳ λόγῳ.

Σημ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦτον τέλειος Θεὸς,
 καὶ τέλειος ἀνθρώπος: διὸ λέγεται Θεάνθρω-
 πος. Αὐτὸς ὁ ἐν Οὐρανοῖς ἀχρόνιος ἐκ τοῦ Πα-
 τρός ἀμήτωρ γεννηθεὶς, αὐτὸς ἐν χρόνῳ, τῇ
 5508. ἔτει ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου, ὅτε εὐδόκη-
 σεν, ἐγεννηθῆ ἀπάτωρ ἐν τῇ Γῇ ἐκ τῆς Θεο-
 τόκου Μαρίας, προσλαβὼν εἰς τὸ θεῖον του

πρόσωπον τελείαν τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἄρθρον Δ.

• Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου
• Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα. α

Ἀνάπτυξις.

Τὸ Δ. Ἄρθρον μᾶς διδάσκει α'. ὅτι ὁ Χριστός ἀναμάρτητος ἦν, διὰ τὰς ἀμαρτίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, καὶ διὰ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ ἀληθῶς ἔπαθε κατὰ τὴν προσληφθεῖσαν ἀνθρωπότητα. β'. ὅτι ἐπὶ Σταυροῦ ἀποθανὼν προσέφερε τὸν ἑαυτὸν τοῦ θυσίαν εἰς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα του, εἰς ἀπολύτρωσιν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων. γ'. ὅτι διὰ ξύλου ἔπεσεν ὁ ἀνθρώπος, διὰ ξύλου πάλιν ἀνέστη.

Σημ. Τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ χρῶσιμὸν οὖν οἱ Ὀρθόδοξοι νὰ κάμνομεν μὲ σέβας, ἐνθυμούμενοι τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα. νὰ φοροῦμεν Σταυρὸν κρεμασμένον εἰς τὸν τράχηλόν μας εἰς ἀπαλλαγὴν παντὸς κακοῦ, καὶ ἐπευθύμησιν τοῦ ὅτι χρεώσεται ὁ Χριστιανὸς νὰ ἔχη ἐσταυρωμένα καὶ νεκρά τὰ ψυχοβλαβῆ πάθη. (ὄρα Περὶ ῥάρισμα ἐν τῇ τέλει.)

Ἄρθρον Ε.

» Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς
» Γραφάς. «

Ἀνάπτυξις.

Τὸ Ε. Ἄρθρον μᾶς διδάσκει, ὅτι ὁ Χρι-
στὸς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὸν θάνατόν του ἀνέ-
στη ἐκ τοῦ τάφου ἐνδόξως ὡς Θεὸς, λαβὼν τὸ
ἴδιόν του ἀνθρώπινον Σῶμα μὴ ὑποκείμενον
πλέον εἰς φθαρὰν καὶ πᾶθος.

Σημ. α'. Εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ
σημελιούται ἡ ἐλπίς τῆς ἀναστάσεως ἡμῶν.

Σημ. β'. Τὰ περὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ μὲν
Παλαιὰ Γραφή προλέγει, ἡ δὲ Νέα βεβαιῶσι τὴν
ἐκπλήρωσίν των.

Ἄρθρον ζ'.

» Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ
» καθέζομενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς. «

Ἀνάπτυξις.

Τὸ ζ'. Ἄρθρον μᾶς διδάσκει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς
Χριστὸς μετὰ τὴν ἀνάστασίν του σωματικῶς ἀ-
νέβη εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ ἐκάθισεν εἰς τὰ
δεξιὰ τοῦ Πατρὸς.

Σημ. α'. Ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὡς Θεὸς πάντων ἦτον καὶ εἰς τοὺς Οὐρανοὺς καὶ εἰς τὴν Γῆν , καὶ εἰς πάντα τόπον κατὰ τὸ , » πανταχοῦ παρῶν , κ . λ . « Τὴν δὲ τεσσαρακοστὴν ἡμέραν μετὰ τὴν ἀνάστασιν του ἀνέβη εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, βλεπόντων ἀνθρώπων , ὡς ἄνθρωπος· διὰ τὴν βεβαίωσιν τῶν εἰς αὐτὸν πιστευόντων τὴν ἀνάβασιν .

β'. Ὅτι ὁ Χριστὸς κατὰ τὸν μυστηριώδη τρόπον τῆς Θείας Ευχαριστίας εὐρίσκεται εἰς τὴν Γῆν μετὰ τοῦ προσληθῆντος σώματος .

Ἄρθρον . Ζ' .

» Καὶ πάλιν ἐρχομενον μετὰ δόξης κρῖνα ,
» ζῶντας , καὶ νεκροὺς , οὗ τῆς Βασιλείας αὐτῆς
» ἔσται τέλος . «

Ἀνάπτυξις .

Τὸ Ζ' . Ἄρθρον μᾶς διδάσκει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ ἰδίου σώματος, ὅπου ἀνέβη εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, πάλιν θελεῖ ἔλθῃ μετὰ δόξης Οὐρανίου νά κρῖνῃ ζῶντας καὶ νεκροὺς· καὶ εἰς μὲν τοὺς δικαίους νά δώσῃ εἰς μισθὸν τοῖν τὴν ἀπόλαυσιν καὶ κληρονομίαν τῆς Βασιλείας τῶν

Οὐρανῶν, εἰς δὲ τοὺς ἀμαρτωλοὺς τὴν αἰώνιον κόλασιν·

Σημ. Α'. Οἱ δίκαιοι καὶ ζῶντες καὶ μετὰ τὴν κοιμησίαν τῶν ἔχουσι πρῆρσιν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ πρεσβεύουσιν ὑπὲρ τῶν ἐπικαλουμένων αὐτούς.

Β'. Οἱ ἐν μετάνοιᾳ τεθνηκότες πιστοὶ ὠφελοῦνται ἀπὸ τὰς δι' αὐτοὺς παρὰ τῶν ζῶντων γιγνομένης ἐλεημοσύνης, καὶ ἀπὸ τὰς προσευχῶν μάλιστα τῆς Ἐκκλησίας, τὰς ὑπὲρ αὐτῶν τελοῦμενας.

Γ'. Οἱ μηδὲν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν πιστεύσαντες ἀσεβεῖς δὲν θάλλουσι παρῆρησισθη εἰς κρίσιν, ὡς αὐτοκατόκριτοι, καὶ τῆς αἰωνίου καλᾶσεως ἕνεχοι.

Ἄρθρον. Η'.

» Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον
 » ὄν, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπο-
 » ρευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσ-
 » κυνούμενον, καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆ-
 » σαν διὰ τῶν Προφητῶν. «

Ἀνάπτυξις.

Τὸ II. Ἄρθρον μᾶς διδάσκει α'. ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἶναι Κύριος καὶ Θεός, μία τῶν τριῶν ὑποστάσεων τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἑμοσύσιον, ἰσότιμον, συμπροσκυνούμενον, καὶ συλλατρενόμενον μετὸν Πατέρα καὶ μετὸν Υἱόν. β'. Ὅτι ἐκπορεύεται ἐκ μόνου τοῦ Πατρὸς, ὡς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν Εὐαγγελίοις ἐφανέρωσε λέγων (Ἰωάν. ιε'. 19.) » Ὁμοίαν δὲ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω » ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται. γ'. ὅτι τὴν μὲν Παλαιὰν Διαθήκην οἱ Προφῆται τὴν δὲ Νέαν οἱ Ἀπόστολοι ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος φερόμενοι ἔγραψαν. δ'. ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ζωογονεῖ πνευματικῶς τοὺς πιστοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς χάριτός του.

Σημ. Α'. Οἱ Παππισταὶ, δηλαδὴ οἱ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ὁπαδοί, τολμήσαντες προσέθηκαν εἰς τὸ » τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον « τὸ » καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ « ἄνευ λόγου, καὶ ἐναντίον τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ Χρι-

στοῦ .

Β'. Τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἑπτὰ . 1. Σοφία . 2. Σύνεσις . 3. Βουλή . 4. Ἰσχύς . 5. Γνώσις . 6. Εὐσέβεια . 7. Φόβος Θεοῦ . (Ἠσαίας ια' . 2.) Οἱ δὲ καρποὶ αὐτοῦ , τούτεστιν αἱ ἐνέργειαι εἶναι ἑννέα . 1. Ἀγάπη . 2. Χαρά . 3. Εἰρήνη . 4. Μακροθυμία . 5. Χρηστότης . 6. Ἀγαθοσύνη . 7. Πίστις . 8. Πραότης . 9. Ἐγκράτεια . (πρὸς Γαλ : ε' . 22.)

Ἄρθρον Θ'.

» Εἰς μίαν Ἁγίαν Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν . α

Ἀνάπτυξις .

Τὸ Θ' Ἄρθρον μᾶς διδάσκει α' . ὅτι μία εἶναι ἡ Νύμφη τοῦ ἐνὸς Νυμφίου Ἰησοῦ Χριστοῦ . μία ἡ Ποίμνη τοῦ ἐνὸς Ποιμένος . β' . ὅτι τὴν Ἐκκλησίαν ὁ Σωτὴρ τὴν ἡγίασε διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος , καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἀκαταπαύστως τὴν ἀγιάζει διὰ τῶν ἁγίων Μυστηρίων . γ' . ὅτι εἶναι Καθολικὴ . Διότι ἐκτείνεται καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας , καὶ καθ' ὅλους τοὺς

τόπους, δ', ὅτι φυλάττει ἀπὸ κινδύνου τῆς
 διδασκαλίαν ὧν Ἀποστόλων, καὶ τῶν ἁγίων
 Συνοδῶν.

Σημ. Α'. Ἐκαστος Ὁρθόδοξος χρεὸς ἔχει
 νὰ ὑποτάσσεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ δὲ
 Ἐκκλησία ἔχει διαφόρους ἐντολάς.

Α'. Νὰ προσεύχηται κατ' εἰς εἰς τὸν Θε-
 ον, κατ' ὅλους τοὺς διορισμένους καιροὺς, νὰ
 ἀκούῃ τὴν θείαν Λειτουργίαν καὶ μάλιστα τὰς
 Κυριακάς, καὶ ἑορτάς.

Β'. Νὰ φυλάττῃ ἕκαστος Χριστιανὸς τὰς
 τέσσαρας διατεταγμένας Νηστείας (αἱ ὅποιαι
 εἶναι, ἡ Νηστεία πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως,
 ἡ Νηστεία πρὸ τῆς Ἀναστάσεως, ἡ Νηστεία
 πρὸ τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ ἡ
 Νηστεία πρὸ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.),
 καὶ ὅλας τὰς Τετράδας καὶ Παρασκευὰς τοῦ
 χρόνου, ἐξαιρουμένων τινῶν, κατὰ τὰς διατα-
 γὰς τῆς Ἐκκλησίας.

Γ'. Νὰ τιμῶνται οἱ ἱερωμένοι μὲ τὴν
 πρέπουσαν εὐλάβειαν.

Δ'. Νὰ ἐξομολογώμεθα τὰς ἁμαρτίας μας

συνεχώς, και να μεταλαμβάνωμεν τουλάχιστον
εις τὰς προειρημέναις τέσσαρας μεγάλας νηστείας.

Ε'. Να πρκακλώμεν τὸν Θεὸν διὰ τὰς ἐν
ὑπεροχῇ καὶ ἐξουσίᾳ ὄντας.

ς'. Να φυλάττωνται αἱ Νηστεῖαι καὶ αἱ θεή-
σεις ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας ἤθελε προσταξῆ ὁ Ἐπί-
σκοπος τοῦ τόπου εἰς καιρὸν ἀνάγκης.

Ζ'. Να μὴ ἀνγκινώσκωνται τὰ βιβλία
τῶν Αἰρετικῶν.

Η'. Να μὴ καταχράται κανεῖς τὰ πράγ-
ματα τῆς Ἐκκλησίας.

Θ'. Να μὴ γίνωνται Γάμοι εἰς τὸν καιρὸν
τῶν Νηστειῶν. κ τ λ.

Σημ. Β'. Λέγοντες, ὅτι πιστεύομεν εἰς
τὴν Ἐκκλησίαν, ἐννοοῦμεν, ὅτι πιστεύομεν εἰς
τὰ Θεοπαράδοτα λόγια, ἤτοι εἰς τὰς Θείας Γρα-
φάς, εἰς τὰς Συνοδικὰς διατάξεις, καὶ εἰς τὰς
Ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις.

Ἄρθρον. Γ.

Ὁ Ὁμολογῶ ἐν Βάπτισμα εἰς ἅψισις ἁ-
μαρτιῶν. ❧

Ἀνάπτυξις.

Τὸ Ἰ. Ἄρθρον μᾶς διδάσκει, ὅτι πρέπει νὰ πιστεύωμεν ἀδιστάκτως, ὅτι τὸ Μυστήριον τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος ἐξελκίζει ὅλα τὰ ἁμαρτήματα. εἰς μὲν τὰ βρέφη τὸ Προπαιδικόν, εἰς δὲ τοὺς μεγάλους καὶ τὰ προαιρετικά. Καὶ ὅτι ἀνγκαινίζεται ὁ βαπτίζομενος ἄνθρωπος, καὶ ἀποκαθίσταται εἰς ἐκείνην τὴν δικαιοσύνην, τὴν ἑποικὴν εἶχεν ὁ Ἄδὰμ πρὸ τῆς παρακοῆς, καὶ γίνεταί υἱὸς Θεοῦ κατὰ χάριν, καὶ κληρονόμος τῆς Οὐρανίου Βασιλείας.

Σημ. Τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἑπτὰ.

Α. τὸ ἅγιον Βάπτισμα.

Β. τὸ ἅγιον Μύρον.

Γ. ἡ ἁγία Εὐχαριστία.

Δ. ἡ Μετάνοια.

Ε. ἡ Ἱερωσύνη.

ς. ὁ τίμιος Γάμος.

Ζ. τὸ Εὐχέλαιον.

Σημ. Ὁ Γάμος καὶ ἡ Ἱερωσύνη δίδεται μόνον τῷ βουλομένῳ.

Ἄρθρον ΙΑ΄.

» Προσδοκῶ Ἀνάστασιν νεκρῶν . «

Ἀνάπτυξις .

Τὸ ΙΑ΄ Ἄρθρον μᾶς διδάσκει, ὅτι ὅλα τὰ ἀπ' αἰῶνος νεκρά σώματα τῶν ἀνθρώπων θέλουσιν ἀνάστηθῆ .

Σημ. Α΄. Τὰ σώματα μετὰ τὴν ἀνάστασιν θέλουσιν ἔχειν ἄσθαρτα καὶ ἀθάνατα .

Β΄. Ἐκάστη ψυχὴ θέλει λάβῃ τὸ ἴδιόν της σῶμα, ἵνα μαζὺ μετ' ἰδίον της σῶμα λάβῃ τὸν αἰώνιον μισθόν, ἢ τὴν αἰώνιον καταδίκην κατὰ τὰ ἔργα, τὰ ὅποια ἔπραξε .

Ἄρθρον ΙΒ΄.

» Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος . Ἀμήν . «

Ἀνάπτυξις .

Μᾶς διδάσκει τὸ τελευταῖον Ἄρθρον, ὅτι μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τῶν σωμάτων, καὶ μετὰ τὴν Κρίσιν, οἱ μὲν δίκαιοι θέλουσι κληρονομήσῃ τὴν αἰώνιον ζωὴν, οἱ δὲ ἀμαρτωλοὶ θέλουσι καταδικασθῆ εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν .

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ Ἐλπίδος.

.....

Ἡ Ἐλπίς εἶναι πεποθησις βεβαίας ἀπολαύσεως τῶν ἐπιγυελμένων εἰς τοὺς Πιστοὺς Οὐρανίων ἀγαθῶν. Πλὴν διὰ τὴν ἀπολαύσιν ἡ πίστις ταῦτα τὰ Οὐράνια ἀγαθὰ εἶναι ἀναγκαῖα τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων.

Ἡ Χάρις εἶναι τῶσιν ἀναγκαῖα, ὥστε χωρὶς αὐτῆς δὲν δυνάμεθα νὰ ποιήσωμεν οὐδὲν ἀγαθόν, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου. Διὰ τὴν ἐπιτύχουμεν δὲ τὴν χάριν δὲν εἶναι ἄλλος τρόπος, παρὰ ἡ Προσευχὴ. « Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν. »

Ἀφ' ὅσας δὲ τὰς Προσευχὰς ἡ ἐντελεστέρα εἶναι τὸ « Πάτερ ἡμῶν κτλ. » διότι μᾶς τὴν παρέδωκεν αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν (Ματθ. 5. 9-13). Ἔθεν καὶ Κυριακὴ Προσευχὴ ἐναμαζεται· διότι περιέχει συντόμως ὅλα τὰ ἀναγκαῖα καὶ συμφέροντα τῆς σωτηρίας μας.

καὶ διότι ὅλαι αἱ ἄλλαι προσευχαὶ καὶ ἀκολουθίαι τῆς Ἐκκλησίας εἰς ταύτην τὴν Κυριακὴν Προσευχὴν ἐπιστηρίζομεναι, ἀποκαθίστανται ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖαι εἰς τῶν Ὁρθοδόξων τὸ πλήρωμα.

Σημ. Ἡ Προσευχὴ πρέπει νὰ γίνηται α. με προσοχὴν, ἥτοι νὰ μὴ περισπάται εἰς ἄλλους λογισμοὺς ὃ προσευχόμενος. β. με θερμότητα, ἥτοι νὰ ζητῆ παρὰ Θεοῦ ἐκ καρδίας ζεύσεως, δ, τι ἂν ζητῆ. γ. με ταπεινοφροσύνην, ἢ ὅποια πρέπει νὰ ἦναι ὄχι μόνον ἐσωτερικὴ, ἐνδον τῆς καρδίας, ἀλλὰ νὰ φαίνεται καὶ εἰς αὐτὸ τὸ σῶμα διὰ τῆς εὐσχήμονος στάσεως εἰς τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς. δ. με πεποιθήσειν, ἥτοι με πληροφορίαν, ὅτι θέλει εἰσακουσθῆ ἡ προσευχή. ε. με ἐπιμονήν, τὴν ὅποιαν διδάσκει ὁ Χριστὸς διὰ τῆς παραβολῆς τοῦ ἀδίκου κριτοῦ (Λουκ. ιη. 1-8) Καὶ ἄνευ τινὸς ἐχθρας κατὰ τινος.

Ἡ Κυριακὴ Προσευχὴ
μετὰ συντόμον ἀναπτύξεως.

Ἡ Κυριακὴ Προσευχὴ διαιρεῖται

εἰς τρία, εἰς Προσίμιον, εἰς Ζ. Αἰτήματα, καὶ εἰς Ἐπίλογον.

Τὸ Προσίμιον. » Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς. «

Ἀνάπτυξις. Μὲ τὴν λέξιν » Πάτερ « φανεράναι ὁ προσηχόμενος, ὅτι παρόρησιάζεται υἱὸς κατὰ χάριν καὶ θέσιν πρὸς Πατέρα τοῦ καὶ Ποιητὴν τοῦ. μὲ τὴν λέξιν » ἡμῶν « φανεράναι, ὅτι ὅλοι οἱ ἀνθρώποι εἰμεθα ἀδελφοί, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀγαπήμεθα, ὡς ἔχοντες κοινόν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα μας· μὲ τὰς λέξεις » ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς « φανεράναι, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Πατὴρ μας εἶναι εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, διὰ τοῦτο καὶ ἡ κληρονομία μας, καὶ ἡ ἀληθῆς Πατρίς μας εἶναι ἐν τοῖς Οὐρανοῖς. Ὅθεν πρέπει νὰ χροιάζωμεθα νὰ ἀπολυτῶμεν τὴν οὕτως Πατρίδα μας, τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν.

Αἰτήματα.

Α'. » Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. «

Ἀνάπτυξις. Τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καθ' αὐτὸ εἶναι ἅγιον. Ἡμεῖς δὲ παρακαλοῦμεν, ἵνα μὲ τὴν εὐσεβῆ καὶ ἐνάρετον ζωὴν μας ἀγιά-

ζηται και τιμάται εν ἡμῖν· διότι ἐξ ἐναντίας ὄ-
ταν ζῶμεν κακῶς, τότε καταφρονεῖται τὸ ὄνομα
τοῦ Θεοῦ εν ἡμῖν. Ἀγιάζεται τὸ ὄνομα τοῦ Θε-
οῦ, και ὅταν τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας φυλάτ-
τῳσι τὴν εν ἀλλήλοις ἀγάπην, και ὅταν ἐπι-
στρέφωμεν ἀπὸ τὰ κακὰ ἔργα, και προκόπτω-
μεν εν τῇ ἀρετῇ, ὅτε και τὰ Ἐθνη βλέποντες
τὰ καλὰ ἔργα ἡμῶν, δοξαλοῦσι τὸν εν τοῖς Οὐ-
ρανοῖς κοινὸν ἡμῶν Πατέρα.

Β'. » Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία σου. «

Ἀνάπτυξις. Βασιλευει εν ἡμῖν ὁ Θε-
ος, ὅταν ἐξαλείφῃ τὰ σκάνδαλα, και δεικνῆ
ματαιάς τὰς πονηράς ἐπιχειρήσεις τῶν ἐχθρῶν
τοῦ Εὐαγγελίου του. β. φανέρωνει, ὅτι ὁ προ-
σευχόμενος καταφρονεῖ τὸν Κόσμον, και ἐπιθυ-
μεῖ τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν. γ. παρακαλεῖ νὰ
ταχυνθῇ ἡ δευτέρα Παρουσία, διὰ νὰ ἀρῆ ἅ-
πὸ τὸ μέσον ἡ Βασιλεία τοῦ Κόσμου τουτου, και
ὁ ἐχθρὸς ἡμῶν, και ἔλθῃ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐ-
ρανῶν. Ὁπου Αὐτὸς μόνος ὑπάρχει τὰ πάντα
εν πᾶσι.

Γ'. » Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς εν Οὐ-

» ρανῶ καὶ ἐπὶ τῆς Γῆς. «

Ἀ ν ά π τ υ ξ ι ς . Διὰ τούτου παρακαλοῦ-
μεν τὸν Ὑψίστον Θεόν , ἵνα καταξιώσῃ ἡμᾶς
νὰ ποιῶμεν τὸ θέλημα αὐτοῦ , ζῶντες ἐπὶ τῆς
Γῆς καὶ πολιτευόμενοι , ὡς ἀρέσκει αὐτῷ τῇ ἐν
Οὐρανοῖς Θεῷ καὶ Πατρὶ μας , ὑποταττόμενοι
καὶ ὑπακούοντες μετὰ χαρᾶς καὶ ἄνευ γογγυ-
σμοῦ εἰς τὰ θεῖα αὐτοῦ προστάγματα , καθὼς
καὶ οἱ Ἄγγελοι ἐν τοῖς Οὐρανοῖς .

Δ'. » Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δός
» ἡμῖν σήμερον , «

Ἀ ν ά π τ υ ξ ι ς . Ζητούντες νὰ μᾶς δώ-
σῃ ὁ Θεὸς τὸν ἄρτον , ὁ ὁποῖος μᾶς ἀρκεῖ τὴν
σήμερον ἡμέραν . ὑπὸ τὴν λέξιν » ἄρτον « τὸ ἀ-
ναγκασιότατον εἰς τὴν ζωὴν μας , ἐννοοῦμεν , ὅτι
ζητοῦμεν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα τῆς ζωῆς . τὸ » σή-
μερον « διδάσκει ἡμᾶς νὰ μὴ φροντίζωμεν διὰ
τὴν αὔριον , καὶ νὰ εἴμεθα ὀλιγαρκεῖς . Ἄλ-
ληγορικῶς ἄρτος τῆς ψυχῆς μας ἐννοεῖται ὁ λό-
γος τοῦ Θεοῦ κηρυττόμενος , κατὰ τὸ , » οὐκ
» ἐπὶ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος , ἀλλ' ἐπὶ
» παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος

» Θεοῦ. « Καὶ ἡ Κοινωνία τοῦ σώματος καὶ
 αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὸ « ἡ γὰρ
 » σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρώσις, καὶ τὸ αἷμα
 » μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις. « Ἰωάνν. 5. 55-56.

Ε. » Καὶ ἄφεσ ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
 » ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. «
 Ἀνάπτυξις. Παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς
 συγχωρήσῃ ὁ Θεὸς τὰ μετὰ τὸ Βάπτισμα ἀ-
 μαρτηματά μας πρὸς τὸν Θεόν, ἢ πρὸς τὸν
 πλησίον. διὰ δὲ τοῦ, » ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς
 ὀφειλέταις ἡμῶν « γινόμεθα χρεώσται νὰ συγχω-
 ρῶμεν ὅλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι μᾶς ἐλύπησαν, ἢ
 ἐβλάψαν.

Σημ. Ὁ μὴ συγχωρῶν τοὺς ἐχθρούς του,
 καὶ ἀναισχύντως εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ ἁμολο-
 γῶν, ὅτι συγχωρεῖ αὐτούς, ψεύδεται τῷ Θεῷ
 καὶ οὕτως ἡ προσευχὴ αὐτοῦ γίνεται εἰς ἁμαρ-
 τικὴν (Ψαλμ. ρη' 7).
 ε. » Καὶ μὴ εἰσελεύχῃς ἡμᾶς εἰς πειρα-
 » σμόν. «

Ἀνάπτυξις. Ἡ σὰρξ πειράζει ἡμᾶς
 διὰ τῶν κατῶν. ὁ Κόσμος εἶναι τῶν βελητικῶν

ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν, ὁ Διάβολος διὰ τῶν διαφ-
ραῶν ἐπιβουλῶνται. Παρακαλοῦμεν λοιπὸν τὸν
Θεὸν νὰ μὴ ἐγκαταλείψῃ ἡμᾶς νὰ ἐμπέσωμεν εἰς
ἐκούτους πειρασμούς. **Ζ.** Ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονη-
ροῦ. **Α** νὰ πτυξῆς. Ἀλλ' εἴαν καὶ πρὸς δι-
ερωσῶν ῥαεὶς συγχωρήσης. Κύριε, ἵνα ἐμπέσω-
μεν εἰς πειρασμόν. Σὺ ὁμῶς ἐνίσχυσον τὴν μη-
τράφου ἡμῶν, ὅπως διὰ τῆς παντοδυναμῶν
σου ἁγίας χάριτος ῥυθῶμεν ἀπὸ παντὸς πονηροῦ,
καθὼς καὶ ἀπὸ αὐτῆς τῆς αἰωνίου κολάσεως.

Επιλογος. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ Βα-
σιλεῖα, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, εἰς τοὺς
αἰῶνας. Ἀμήν.

Α νὰ πτυξῆς. Πιστεύομεν, καὶ ἐλπίζο-
μεν, Οὐράνιε Πάτερ, ὅτι θέλεις εἰσακούσῃ τὰ
αἰτήματά μας. Διότι Σὺ, ὡς μὲν παντοδύνα-
τος Βασιλεὺς τοῦ παντός, πάντα δύνασαι. ὡς
δὲ πανάγαθος, θέλεις νὰ ὁδήσῃς εἰς ἡμᾶς ὅλα
τὰ ἀγαθὰ πρὸς δόξαν αἰῶνιου τοῦ ἁγίου ὀνό-
ματός σου. Γένοιτο, γὰρ τὰ ὅσα παρεκαλίσσαμεν,
Γένοιτο!

Περὶ Μακαρισμῶν τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐπειδὴ εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς περιέχεται ἡ συντομία ἢ ἐν εὐχεστέρῳ διδασκαλίᾳ τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ἐπομένως αἱ ἐπαγγελίαι διὰ τὰ ἀγαθὰ ἔργα, διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκδέσσωμεν ἐν ταῦτα αὐτοὺς πρὸς γνῶσιν, καὶ ἐκπλήρωσιν αὐτῶν.

Α'. » Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Ἀνάπτυξις. Πνευματικὴ πτωχεῖα εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ ἡ εὐπειθεῖα εἰς τὰ δόγματα καὶ ἐντολὰς τῆς Ἐκκλησίας, καὶ πρὸς ταῦτοις τὸ νὰ γνωρίζῃ τις, καὶ νὰ ὁμολογῇ τὰ ἴδια τοῦ ἀμαρτήματα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ με ταπεινοφροσύνην, καθὼς ἐποίησεν ὁ Τελώνης.

Β'. » Μακάριοι οἱ πενθῶντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. »

Ἀνάπτυξις. Ἐκεῖνοι οἱ πενθῶντες εἶναι μακάριοι, οἱ ὅποιοι κλαίουσιν διὰ τὰς ἀμαρτίας των, καὶ διὰ τὰς τοῦ πλησίον.

Γ'. » Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κλη-

ὁ ρουμῆσσαι τὴν Γῆν. α

Ἄ ν ά π τ υ ξ ι ε ς . Πράξεις λέγονται, ὅσοι μετὰ προθυμίας καὶ καρτερίας ὑποφέρουσι τὰ θειά, καὶ ἠλαρώς προσφέρονται πρὸς τὸν πλησίον.

Δ. » Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες ὅτι τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. α

Ἄ ν ά π τ υ ξ ι ε ς . Πεινῶσι καὶ διψῶσι τὴν δικαιοσύνην, ὅσοι ἀγαπῶσι τὴν ἀλήθειαν, καὶ θλαστὰς ἀρετὰς.

Ε. » Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. α

Ἄ ν ά π τ υ ξ ι ε ς . Ἐλεήμονες μακάριοι εἶναι, ὅσοι ἐκπληροῦσι τὰ ἔργα τῆς πνευματικῆς καὶ σωματικῆς ἐλεημοσύνης. Εἶναι δὲ ἔργα τῆς μὲν Πνευματικῆς.

1. Νὰ διδάσκωμεν τοὺς ἀμαρτίαις καὶ πλανημένους.

2. Νὰ διαρθρῶμεν τοὺς ἀμαρτάνοντας.

3. Νὰ συμβουλευώμεν τοὺς δεομένους συμβουλῆς.

4. Νὰ παρηγορῶμεν τοὺς λυπημένους.

5. Νὰ ὑποφέρωμεν ταῖς ἀδυνατίαις.

6. Νὰ συγχωρῶμεν τοὺς ὑβρίζοντας, ἢ ἐπειθεῖζοντας ἡμᾶς.

7. Νὰ παρακαλῶμεν τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ πλησίον μας.

Τῆς δὲ Σωματικῆς εἶναι

1. Νὰ τρέφωμεν τὸν πεινασμένον.

2. Νὰ ποτίζωμεν τὸν διψασμένον.

3. Νὰ ἐνδύωμεν τὸν γυμνόν.

4. Νὰ δεχόμεθα εἰς τὴν οἰκίαν μας τὸν ξένον, καὶ νὰ τὸν περιποιώμεθα.

5. Νὰ ἐπισκεπτώμεθα καὶ ἐπιμελώμεθα τὸν ἀσθενῆ.

6. Νὰ συντρέχωμεν εἰς τοὺς φυλακισμένους.

7. Νὰ θάπτωμεν τοὺς νεκρούς.

ζ'. » Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι
» αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται. «

Ἄνὰ πτυξίς. Καθαροὶ τῇ καρδίᾳ εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἀπέχουσι ἀπὸ αἰσχρουργίας καὶ πονηρῶς καὶ ἐμπαθεῖς λογισμούς.

Ζ'. » Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοὶ, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ
» Θεοῦ κληθήσονται. «

Ἀνάπτυξις. Εἰρηνοποιοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον αὐτοὶ ἔχουσιν εἰρήνην μετὸν ἑαυτὸν των καὶ μετὸς ἄλλους, καὶ τὴν διαφυλάττουσι, ζῶντες εἰρηνικῶς· ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους εἰρνεύουσι, καὶ εἰς ἀδελφικὴν ἀγάπην φέρουσι.

Η΄. » Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. «

Ἀνάπτυξις. Μακαρίζει ἐνταῦθα ὁ Κύριος ἡμῶν τὴν ἰσχὺν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ σα-
 δηρότητα ἐκείνων, οἵτινες διὰ τὴν ἀλήθειαν, διὰ τὴν Πίσιν, καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην ἀρετὴν ὑποφέρουσι διαγμούς καὶ κινδύνους.

Θ΄. » Μακάριοι ἐσε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς, καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν, ψευδομένοι, ἕνεκεν ἐμοῦ. «

Ἀνάπτυξις. Καὶ ἐνταῦθα μακαρίζονται ἐκεῖνοι, οἵτινες διώκονται, ὀνειδίζονται, καὶ συκοφαντῶνται δι' ἀγάπην τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἀληθείας, καὶ τῆς ἀρετῆς.

1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060 1061 1062 1063 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072 1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097 1098 1099 1100 1101 1102 1103 1104 1105 1106 1107 1108 1109 1110 1111 1112 1113 1114 1115 1116 1117 1118 1119 1120 1121 1122 1123 1124 1125 1126 1127 1128 1129 1130 1131 1132 1133 1134 1135 1136 1137 1138 1139 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1154 1155 1156 1157 1158 1159 1160 1161 1162 1163 1164 1165 1166 1167 1168 1169 1170 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178 1179 1180 1181 1182 1183 1184 1185 1186 1187 1188 1189 1190 1191 1192 1193 1194 1195 1196 1197 1198 1199 1200 1201 1202 1203 1204 1205 1206 1207 1208 1209 1210 1211 1212 1213 1214 1215 1216 1217 1218 1219 1220 1221 1222 1223 1224 1225 1226 1227 1228 1229 1230 1231 1232 1233 1234 1235 1236 1237 1238 1239 1240 1241 1242 1243 1244 1245 1246 1247 1248 1249 1250 1251 1252 1253 1254 1255 1256 1257 1258 1259 1260 1261 1262 1263 1264 1265 1266 1267 1268 1269 1270 1271 1272 1273 1274 1275 1276 1277 1278 1279 1280 1281 1282 1283 1284 1285 1286 1287 1288 1289 1290 1291 1292 1293 1294 1295 1296 1297 1298 1299 1300 1301 1302 1303 1304 1305 1306 1307 1308 1309 1310 1311 1312 1313 1314 1315 1316 1317 1318 1319 1320 1321 1322 1323 1324 1325 1326 1327 1328 1329 1330 1331 1332 1333 1334 1335 1336 1337 1338 1339 1340 1341 1342 1343 1344 1345 1346 1347 1348 1349 1350 1351 1352 1353 1354 1355 1356 1357 1358 1359 1360 1361 1362 1363 1364 1365 1366 1367 1368 1369 1370 1371 1372 1373 1374 1375 1376 1377 1378 1379 1380 1381 1382 1383 1384 1385 1386 1387 1388 1389 1390 1391 1392 1393 1394 1395 1396 1397 1398 1399 1400 1401 1402 1403 1404 1405 1406 1407 1408 1409 1410 1411 1412 1413 1414 1415 1416 1417 1418 1419 1420 1421 1422 1423 1424 1425 1426 1427 1428 1429 1430 1431 1432 1433 1434 1435 1436 1437 1438 1439 1440 1441 1442 1443 1444 1445 1446 1447 1448 1449 1450 1451 1452 1453 1454 1455 1456 1457 1458 1459 1460 1461 1462 1463 1464 1465 1466 1467 1468 1469 1470 1471 1472 1473 1474 1475 1476 1477 1478 1479 1480 1481 1482 1483 1484 1485 1486 1487 1488 1489 1490 1491 1492 1493 1494 1495 1496 1497 1498 1499 1500 1501 1502 1503 1504 1505 1506 1507 1508 1509 1510 1511 1512 1513 1514 1515 1516 1517 1518 1519 1520 1521 1522 1523 1524 1525 1526 1527 1528 1529 1530 1531 1532 1533 1534 1535 1536 1537 1538 1539 1540 1541 1542 1543 1544 1545 1546 1547 1548 1549 1550 1551 1552 1553 1554 1555 1556 1557 1558 1559 1560 1561 1562 1563 1564 1565 1566 1567 1568 1569 1570 1571 1572 1573 1574 1575 1576 1577 1578 1579 1580 1581 1582 1583 1584 1585 1586 1587 1588 1589 1590 1591 1592 1593 1594 1595 1596 1597 1598 1599 1600 1601 1602 1603 1604 1605 1606 1607 1608 1609 1610 1611 1612 1613 1614 1615 1616 1617 1618 1619 1620 1621 1622 1623 1624 1625 1626 1627 1628 1629 1630 1631 1632 1633 1634 1635 1636 1637 1638 1639 1640 1641 1642 1643 1644 1645 1646 1647 1648 1649 1650 1651 1652 1653 1654 1655 1656 1657 1658 1659 1660 1661 1662 1663 1664 1665 1666 1667 1668 1669 1670 1671 1672 1673 1674 1675 1676 1677 1678 1679 1680 1681 1682 1683 1684 1685 1686 1687 1688 1689 1690 1691 1692 1693 1694 1695 1696 1697 1698 1699 1700 1701 1702 1703 1704 1705 1706 1707 1708 1709 1710 1711 1712 1713 1714 1715 1716 1717 1718 1719 1720 1721 1722 1723 1724 1725 1726 1727 1728 1729 1730 1731 1732 1733 1734 1735 1736 1737 1738 1739 1740 1741 1742 1743 1744 1745 1746 1747 1748 1749 1750 1751 1752 1753 1754 1755 1756 1757 1758 1759 1760 1761 1762 1763 1764 1765 1766 1767 1768 1769 1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780 1781 1782 1783 1784 1785 1786 1787 1788 1789 1790 1791 1792 1793 1794 1795 1796 1797 1798 1799 1800 1801 1802 1803 1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816 1817 1818 1819 1820 1821 1822 1823 1824 1825 1826 1827 1828 1829 1830 1831 1832 1833 1834 1835 1836 1837 1838 1839 1840 1841 1842 1843 1844 1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862 1863 1864 1865 1866 1867 1868 1869 1870 1871 1872 1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879 1880 1881 1882 1883 1884 1885 1886 1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 2607 2608 2609 2610 2611 2612 2613 2614 2615 2616 2617 2618 2619 2620 2621 2622 2623 2624 2625 2626 2627 2628 2629 2630 2631 2632 2633 2634 2635 2636 2637 2638 2639 2640 2641 2642 2643 2644 2645 2646 2647 2648 2649 2650 2651 2652 2653 2654 2655 2656 2657 2658 2659 2660 2661 2662 2663 2664 2665 2666 2667 2668 2669 2670 2671 2672 2673 2674 2675 2676 2677 2678 2679 2680 2681 2682 2683 2684 2685 2686 2687 2688 2689 2690 2691 2692 2693 2694 2695 2696 2697 2698 2699 2700 2701 2702 2703 2704 2705 2706 2707 2708 2709 2710 2711 2712 2713 2714 2715 2716 2717 2718 2719 2720 2721 2722 2723 2724 2725 2726 2727 2728 2729 2730 2731 2732 2733 2734 2735 2736 2737 2738 2739 2740 2741 2742 2743 2744 2745 2746 2747 2748 2749 2750 2751 2752 2753 2754 2755 2756 2757 2758 2759 2760 2761 2762 2763 2764 2765 2766 2767 2768 2769 2770 2771 2772 2773 2774 2775 2776 2777 2778 2779 2780 2781 2782 2783 2784 2785 2786 2787 2788 2789 2790 2791 2792 2793 2794 2795 2796 2797 2798 2799 2800 2801 2802 2803 2804 2805 2806 2807 2808 2809 2810 2811 2812 2813 2814 2815 2816 2817 2818 2819 2820 2821 2822 2823 2824 2825 2826 2827 2828 2829 2830 2831 2832 2833 2834 2835 2836 2837 2838 2839 2840 2841 2842 2843 2844 2845 2846 2847 2848 2849 2850 2851 2852 2853 2854 2855 2856 2857 2858 2859 2860 2861 2862 2863 2864 2865 2866 2867 2868 2869 2870 2871 2872 2873 2874 2875 2876 2877 2878 2879 2880 2881 2882 2883 2884 2885 2886 2887 2888 2889 2890 2891 2892 2893 2894 2895 2896 2897 2898 2899 2900 2901 2902 2903 2904 2905 2906 2907 2908 2909 2910 2911 2912 2913 2914 2915 2916 2917 2918 2919 2920 2921 2922 2923 2924 2925 2926 2927 2928 2929 2930 2931 2932 2933 2934 2935 2936 2937 2938 2939 2940 2941 2942 2943 2944 2945 2946 2947 2948 2949 2950 2951 2952 2953 2954 2955 2956 2957 2958 2959 2960 2961 2962 2963 2964 2965 2966 2967 2968 2969 2970 2971 2972 2973 2974 2975 2976 2977 2978 2979 2980 2981 2982 2983 2984 2985 2986 2987 2988 2989 2990 2991 2992 2993 2994 2995 2996 2997 2998 2999 3000 3001 3002 3003 3004 3005 3006 3007 3008 3009 3010 3011 3012 3013 3014 3015 3016 3017 3018 3019 3020 3021 3022 3023 3024 3025 3026 3027 3028 3029 3030 3031 3032 3033 3034 3035 3036 3037 3038 3039 3040 3041 3042 3043 3044 3045 3046 3047 3048 3049 3050 3051 3052 3053 3054 3055 3056 3057 3058 3059 3060 3061 3062 3063 3064 3065 3066 3067 3068 3069 3070 3071 3072 3073 3074 3075 3076 3077 3078 3079 3080 3081 3082 3083 3084 3085 3086 3087 3088 3089 3090 3091 3092 3093 3094 3095 3096 3097 3098 3099 3100 3101 3102 3103 3104 3105 3106 3107 3108 3109 3110 3111 3112 3113 3114 3115 3116 3117 3118 3119 3120 3121 3122 3123 3124 3125 3126 3127 3128 3129 3130 3131 3132 3133 3134 3135 3136 3137 3138 3139 3140 3141 3142 3143 3144 3145 3146 3147 3148 3149 3150 3151 3152 3153 3154 3155 3156 3157 3158 3159 3160 3161 3162 3163 3164 3165 3166 3167 3168 3169 3170 3171 3172 3173 3174 3175 3176 3177 3178 3179 3180 3181 3182 3183 3184 3185 3186 3187 3188 3189 3190 3191 3192 3193 3194 3195 3196 3197 3198 3199 3200 3201 3202 3203 3204 3205 3206 3207 3208 3209 3210 3211 3212 3213 3214 3215 3216 3217 3218 3219 3220 3221 3222 3223 3224 3225 3226 3227 3228 3229 3230 3231 3232 3233 3234 3235 3236 3237 3238 3239 3240 3241 3242 3243 3244 3245 3246 3247 3248 3249 3250 3251 3252 3253 3254 3255 3256 3257 3258 3259 3260 3261 3262 3263 3264 3265 3266 3267 3268 3269 3270 3271 3272 3273 3274 3275 3276 3277 3278 3279 3280 3281 3282 3283 3284 3285 3286 3287 3288 3289 3290 3291 3292 3293 3294 3295 3296 3297 3298 3299 3300 3301 3302 3303 3304 3305 3306 3307 3308 3309 3310 3311 3312 3313 3314 3315

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ Ἀγάπης.

Τρίτη ἀρετὴ ἀναγκαιοτάτη εἰς τὴν σωτηρίαν μας εἶναι, ὡς εἶπομεν, ἡ Ἀγάπη, ἡ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον μας. Καὶ τοῦ μὲν Θεοῦ χρεωστοῦμεν νὰ ἀγαπῶμεν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας, ποιῶντες τὰς ἐντολάς τοῦ μετὰ πάσης προθυμίας· διότι αὐτὸς εἶναι Πηγήτης μας, καὶ Προνοητής, Λυτρωτής, καὶ Σωτήρ μας. Τὸν δὲ πλησίον μας προσαζόμεθα παρὰ τοῦ Θεοῦ νὰ ἀγαπῶμεν· διότι λέγει ἡ Ἀγία Γραφή· ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφόν του, οὔτε τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ.

Τὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον Ἀγάπην μᾶς διδάσκουσιν αἱ δέκα Ἐντολαί, τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς ἔδωκε τῷ Μωϋσῆ.

Αἱ δέκα Ἐντολαί.

Ἐντολή Α'. » Ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, ὁ ἐξαγαγὼν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου

» δουλείας. Οὐκ ἴσονται σοι Θεοὶ ἕτεροι πλὴν
» ἐμοῦ. α

Ἀνάπτυξις. Ἡ πρώτη Ἐντολή μᾶς διδάσκει νὰ πιστεύωμεν τῇ καρδίᾳ, καὶ νὰ ὁμολογῶμεν τῷ σώματι, ὅτι ὑπάρχει εἰς μόνος Θεός, καὶ νὰ πιστεύωμεν τὰς Θείας αὐτοῦ ιδιότητας, καθὼς διδάσκει ἡμᾶς ἡ Ἁγία Γραφή.

Ἀμαρτάνουσιν εἰς τὴν Ἐντολὴν ταύτην οἱ Ἄθεοι, οἱ Πολύθεοι, οἱ Ἐπικούριοι, (οἱ δοξάζοντες εἰμαρμένην), οἱ Μαγοὶ, οἱ Δεισιδαίμονες, οἱ Αἰρετικοὶ, οἱ ἀπορρίπτοντες, ἢ παρεξηγοῦντες τὴν Ἁγίαν Γραφήν, οἱ ἐλπίζοντες εἰς τὰ πλούτη, τὴν δύναμιν, καὶ τὸν κῶν αὐτῶν.

Ὅταν ἐπικαλώμεθα τοὺς Ἁγίους, δὲν παραβαίνομεν ταύτην τὴν ἐντολὴν διότι ἐπικαλούμεθα τὸν Θεὸν καὶ τὸν Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὡς ὑψίστον Κύριον, καὶ Παντοδύναμον Δεσπότην πάντων τῶν πραγμάτων· τοὺς δὲ Ἁγίους ἐπικαλούμεθα ὡς πιστοὺς δούλους αὐτοῦ, καὶ ἔχοντας παύρησιαν νὰ πρεσβεύωσιν ὑπὲρ ἡμῶν.

Σημ. Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ρηθριστῶν παραβάσεων ὄλο τινα ὠφελοῦσι. Πρῶτον, τὸ νὰ ἀπερ-

ρίπτωμεν πάσαν πρόληψιν καὶ διαφορὰν νοός, προερχομένη ἢ ἐκ κακῆς συνηθείας, ἢ ἐκ συναρξροφῆς κακοειδῶτων ἀνθρώπων, ἢ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως βλαβερῶν βιβλίων, ἢ τέλος ἐκ τῶν ἐλευθέρων φρονημάτων, τοῦ νὰ τολμῶμεν αὐθαδῶς περὶ πάντων νὰ κρίνωμεν. Δεύτερον, Τὸ νὰ ὑποτασσώμεθα κατὰ πάντα εἰς τὴν ἀλήθειαν τῆς Ἱερᾶς Ἀποκαλύψεως, δεχόμενοι ἀδιστακτικῶς τὸν Θεῖον λόγον διὰ κανόνα ὅλων τῶν λογισμῶν μας, καὶ ἀκολουθοῦντες εἰς τὴν ταύτου ὁδηγίαν.

Ἐν τῷ Ἄρθρῳ Β'. » Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδω-
 » λόν, οὐδὲ παντός ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ Οὐρανῷ
 » ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ Γῇ κατω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς
 » ὕδασι ἐποκάτω τῆς Γῆς· οὐ προσκυνήσεις
 » αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς. «

Ἀνάπτυξις. Ἡ δευτέρα Ἐντολὴ ἐμπο-
 θίζει τὴν Εἰδωλολατρείαν, καὶ πάντα τρόπον ἐμ-
 ποδισμενον τῆς πρὸς Θεὸν λατρείας. Εἰδωλόλα-
 τραι εἶναι οἱ λατρεύοντες ὡς Θεὸν τὰ κτίσματα,
 ὡς τὸν Ἥλιον, τὴν Σελήνην, τὸ Πῦρ, τὰ Ζῶα,
 καὶ τὰ Φυτὰ· καὶ οἱ κατασκευάζοντες ἀγάλμα-
 τὰ κατ' εἰκόνα ἀνθρώπινον καὶ ἄλλων ζώων, καὶ

αεβόμενοι αὐτὰ ὡς Θεούς. Ὅμοιοι μὲ τοὺς Εἰ-
 δωλολάττρας εἶναι, ὅσοι προσπαθεῦσι νὰ εὐχαρι-
 σήσωσι τὰ πάθη των, τὴν φιλαργυρίαν των, τὴν
 γαστριμαργίαν των, κτ λ. Παρμβαίνουνσιν αὐτὴν
 τὴν Ἐντολήν οἱ νομίζοντες, ὅτι ἀρέσκουσι τῷ Θεῷ
 μὲ πράγματα δυσάρεστα αὐτῷ, καὶ μὴ διατε-
 ταχμένα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ λόγον.

Δὲν ἀντικείμεθα εἰς ταύτην τὴν Ἐντολήν
 προσκυνῶντες τὰς Εἰκόνας· διότι δὲν προσκυνῶ-
 μεν αὐτὰς καθ' ἑαυτὰς, ἀλλὰ σχετικῶς προσκυν-
 ῶμεν αὐτὰς. καθότι ἡ προσκύνησις δὲν γίνεται
 εἰς τὰ στανίδια, εἰς τὰς βαφάς, εἰς τὸν σολισμόν,
 ἢ εἰς τὴν ἐπιτηδεύσθηα τοῦ τεχνίτου, ἀλλὰ προσ-
 φέρομεν αὐτὴν εἰς ἐκεῖνους, τοὺς ὁποίους παριστῶ-
 σιν εἰς ἡμᾶς τὰ ἔκτυπα. Ὅμοίως δὲν ἀντικείμε-
 θα προσκυνῶντες, καὶ τιμῶντες καὶ τὰ ἁγία
 Λείψανα τῶν Ἁγίων.

Σημ. Ἡ προσκύνησις ἔμπροσθεν τῆς Εἰ-
 κόνης τοῦ Σωτῆρος ὑφίσταται εἰς μίαν βαθυτάτην
 ὑπέκλισιν τῆς καρδίας ἡμῶν, ὡς πρὸς Κύριον
 καὶ Ποιητὴν πάντων· καὶ οὕτω πολὺ διαφέρει ἀ-
 πὸ τὴν προσκύνησιν, ἡ ὁποία γίνεται πρὸς τοὺς

ἄγλαος, ἥτις εἶναι ἐν σέβας ἀποδιδόμενον πρὸς αὐτοὺς εἰς εὐδειξιν τῆς ἀγάπης ἡμῶν, ὡς πρὸς εὐαρεστήσαντας τῷ Κυρίῳ.

Εὐτολὴ Γ. » Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου
» τοῦ Θεοῦ σου ἐπί ματαιῶν. «

Ἀνάπτυξις. Ἡ τρίτη Ἐντολὴ μᾶς ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ μεταχειρίζωμεθα τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἰς μάταια, καὶ μὲ καταφρόνησιν τῆς θείας του δόξης. καὶ πρὸς ταῦτοις μᾶς διδάσκει νὰ εὐλαβώμεθα Αὐτόν.

Ἀμαρτάνουσιν εἰς ταύτην τὴν Ἐντολὴν οἱ Βλάσφημοι· οἱ Ἐπίορκοι· οἱ λαμβάνοντες τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ χωρὶς ἀνάγκης εἰς τὰς ὀμιλίαις των, θέλοντες νὰ βεβαιώσωσι τοὺς λόγους, ἢ ἀσειζόμενοι· οἱ Ψευδοπροφῆται· οἱ ζητοῦντες παρὰ Θεοῦ ἀπρεπὴ τινα· οἱ παραβάται τῆς πρὸς Θεὸν ὑποσχέσεώς των.

Εὐτολὴ Δ. » Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν
» Σαββάτων ἀγιάζων αὐτήν· ἐξ ἡμέρας ἔργῳ
» καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου. τῇ δὲ ἡμέ-
» ρῃ τῇ ἐβδόμῃ, Σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου. «

Ἀνάπτυξις. Ἡ τετάρτη Ἐντολὴ ἐπι-

τάττει τὰς Κυριακὰς καὶ ἄλλὰς ἑορτασίμων
 ἡμέρας κοινῶς νὰ συνεργώμεθα εἰς τὰς Ἐκκλη-
 σίας πρὸς λατρείαν τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀκροώμε-
 θα τὰς ἱερὰς Ἀκολουθίας, μάλιστα τὴν θείαν
 Μυσταγωγίαν, καὶ τὸν Θεῖον λόγον.

Σημ. Α'. Σάββατον σημαίνει ἀνάπαυσις,
 καὶ ὀνομάζεται ἡ ἑβδόμη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος,
 καθ' ἣν κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ πάντων τῶν ἔρ-
 γων τῆς δημιουργίας τοῦ Κόσμου. Ἡμεῖς δὲ σὲ
 εἰς Χριστὸν πιστεύοντες ἑορτάζομεν τὴν Κυριακὴν
 διότι εἰς ταύτην ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς
 ἀνεπαύθη, ἥτοι ἐτελείωσε τὸ ἔργον τῆς ἀπολυ-
 τρώσεως ἡμῶν, ἀναστὰς ἐκ τοῦ τάφου ἐνδόξως
 ὡς Θεὸς παντοδύναμος. (Λουκ. κδ'. 1).

Σημ. Β'. Αὗται αἱ τέσσαρες Ἐντολαὶ ἀνα-
 φέρονται πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἰς τὴν ὀφειλομένην
 αὐτῷ τιμὴν. Αἱ δὲ ἐπόμεναι ἔξ ἀνάγκης εἰς
 τὸν πλησίον, καὶ ἔχουσι κυριώτατον σκοπὸν τὴν
 ἀγάπην καὶ τὴν εἰρηνικὴν καὶ εὐδαιμόνα ζωνὴν
 τῶν ἀνθρώπων.

Ἐν τολή Ε'. » Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ
 τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα

ἢ μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς . «

Ἄ ν ά π τ υ ξ ι ς . Ἡ πέμπτη Ἐντολή μᾶς ἐπιτάττει νὰ σεβώμεθα , καὶ νὰ ὑποτασσώμεθα πρὸς τοὺς γονεῖς μας , καὶ ἑπομένως πρὸς τὴν πνευματικὴν καὶ κοσμικὴν ἐξουσίαν , πρὸς τοὺς διδασκάλους , πρὸς τοὺς εὐεργέτας , πρὸς τοὺς αὐθεντάς , καὶ πρὸς τοὺς ἐν ὑπεροχῇ .

Ἄμαρτάνουσιν εἰς ταύτην τὴν Ἐντολὴν οἱ ἰσχυρογνώμονες , οἱ γογγυσταί , οἱ ἀπατεῖνες , οἱ ἐπαναστάται , οἱ προδόται , οἱ φιλαυτοὶ , οἱ φιλόδοξοι , οἱ φιλάργυροι , οἱ ἄσπλαγχοι , οἱ ἀπάνθρωποι , οἱ ἀλαζόνες , οἱ καταφρονηταί , οἱ κατακρίνοντες , οἱ σκανδαλοποιεῖ , καὶ οἱ καρέμοι .

Ἐ ν τ ο λ ῆ . ς . » Οὐ φονεύσεις . «

Ἄ ν ά π τ υ ξ ι ς . Ἡ ἕκτη Ἐντολή μὲ τὴν ἑκφράσιν » οὐ φονεύσεις « μᾶς ἐπιτάττει νὰ μὴ βλάψωμεν τὸν πλησίον μας μήτε εἰς τὸ ὑποκείμενον , μήτε εἰς τὴν τιμὴν , μήτε εἰς τὰ ὑπερχοντα κατ' οὐδένα τρόπον , οὔτε ἀμέσως , οὔτε ἐπιμέσως , οὔτε ἔργῳ , οὔτε λόγῳ , οὔτε διανοίᾳ .

Ἄμαρτάνουσιν εἰς ταύτην τὴν Ἐντολὴν Ἄ .

ρί κατὰ διαφόρους τράπους φανεύοντες, ἢ βλά-
πτοντες ἀνθρώπων, οἱ προδοταί, οἱ ἀπειραστάται,
καὶ οἱ ἀδίκως πολεμοῦντες.

Σημ. Οἱ Κριταὶ καταδικάζοντες εἰς θάνα-
τον τοὺς πταίστας, δουλεύοντες κατὰ τὸ ἐπάγ-
Γελμά των τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, δὲν παρε-
βαίνουναι ταύτην τὴν Ἐντολήν.

Β. Ἀμαρτάνουσι εἰς ταύτην τὴν Ἐντολήν
οἱ παρακινουῦντες ἄλλους εἰς φόνον ἢ βλάβην, ἢ
βοηθοῦντες αὐτοῖς, ἢ προστατεύοντες τὸ ἀδικόν
καὶ ἐπιβλαβές, ἢ σπείροντες ζιζάνια καὶ διχο-
χοίας, ἢ κατακρίνοντες, ἢ καταλαλοῦντες, ἢ συ-
κοφαντοῦντες, καὶ οὕτω φονεύοντες τὸν ἀνθρώπον
κατὰ τὴν τιμὴν ἢ ἀρπάζοντες, ἢ ληστεύοντες,
καὶ καιόντες οἴκους, ἢ βιάζοντες τινα εἰς τὸ νά
πίνη ὑπὲρ τὸ μέτρον, καὶ νά μεθύῃ. Γ. οἱ ἄ-
δικοὶ κριταί, οἱ διὰ δῶρα, ἢ διὰ συγγένειαν, ἢ
διὰ κολακείαν, ἢ διὰ φόβον δικαιοῦντες τὸν πταί-
στην, καὶ καταδικάζοντες τὸν ἀδίκον· καθὼς καὶ
οἱ συγχωροῦντες, ἢ θυνάμενοι νά ἐμποδίσωσι τὸν
φόνον, ἢ ἄλλην τινα βλάβην, μὴ ἐμποδίζοντες δέ,
ἀλλ' ἀμελεῦντες. Δ. οἱ Κύριοι οἱ θλίβοντες

ταῖς ὑπακειμένους σότας . Ε. οἱ θυμώδεις , οἱ φιλονεικούντες , οἱ ἀλληλομαχοῦντες , οἱ ἐκδικησικὴν ἐπιόντες , οἱ ἔχθραν καὶ μίσος φυλάττοντες , οἱ σκληρότητα , ἀγριότητα τῶν ἠδῶν καὶ ἀπανθρωπίαν ἔχοντες . ζ. οἱ κατὰ διαφόρους τρόπους αὐτόχειρες καὶ ριψοκίνδυνοι .

Ἐντολὴ Ζ. Ὁ μηχεύσεις . α

Ἄν ἀπειξίς . Ἡ ἑβδόμη Ἐντολὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς μοιχείας μᾶς ἐπιτάττει νὰ ἀπέχωμεν ἀπὸ πάσαι σαρκικῆν ἀκαθαρσίαν .

Παραβαίνουνσι ταύτην τὴν Ἐντολὴν Α. οἱ μοιχοὶ , οἱ πόρνοι , οἱ ἐρασταὶ τῆς πολυγαμίας , τῆς αἰμομιξίας , καὶ τῆς τῶν ἄλλων εἰδῶν ἀκολασίας . Β. ὁ πράττων ὃ , τι δίδει ἀφορμὴν εἰς τὴν σαρκικὴν ἠδυπάθειαν , καὶ παρακινεῖ τὴν αἰσχροτητα τῆς μοιχείας καὶ πορνείας . Εἶναι δὲ ὑπεκώματα πρὸς τὴν ἀμαρτίαν ἡ κρεπάλη , ἡ μέθη , ἡ ἀργία , ἡ ἀκράτεια , ἡ αἰσχρολογία , ὁ ἀπρεπὴς χαριεντισμὸς , ἡ ἀναίσχυντος τοῦ σώματος κίνησις , οἱ ἀπρεπεῖς ἐφευρέσεις εἰς τὰ ἐνδύματα (σὺ μῦθοι) , οἱ καλλωπισμοὶ τοῦ σώματος , τὰ σκανδαλοποιῶν θεάτρα , οἱ ἀνάρμοστοι χοροὶ , τὰ ἀπε-

μεν τραγῳδία, τὰ βλαβερά βιβλία, κ τ λ. καὶ
 εἰς τὸ ἄσπερνον βλέμμα, τὸ γινόμενον μετ' αἰσ-
 χροῦς ἐπιθυμίας.

Ἐντολὴ Η'. » Οὐ κλέψεις. α

Ἀνάπτυξις. Ἡ ὀγδόη Ἐντολὴ μᾶς ἐ-
 πιτάττει νὰ ἀπέχωμεν ἀπὸ παν εἶδος κλοπῆς καὶ
 ἀδικίας, ἥτις γίνεται ἢ φανερώς, ἢ κρυφίως, ἢ ὁ-
 λως. Καὶ ἐν γένει γίνεται εἰς ὅσα ἀναφέρονται εἰς
 τὰ σαῶμα, μέτρα, νομίσματα, καὶ εἰς τὰ δια-
 φορα ἐπαγγελματα.

Ἐντολὴ Θ'. » Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ
 τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. α

Ἀνάπτυξις. Ἡ ἐνάτη Ἐντολὴ μᾶς ἐ-
 πιτάττει νὰ μὴ ψευδομαρτυρῶμεν δι' οὐδὲν πράγ-
 μα καὶ κατ' οὐδενός, καὶ μήτε μὲ τὴν γλῶσσαν
 ψευδόμενοι νὰ βλάπτωμεν τὸν πλησίον.

Ἐντολὴ Ι'. » Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναί-
 κᾰ κα τοῦ πλησίον σου· οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰ-
 κίαν τοῦ πλησίον σου, οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ,
 οὐδὲ τὸν παιδα αὐτοῦ, οὐδὲ τὴν παιδίσκην αὐ-
 τοῦ, οὐδὲ τοῦ βοῦς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑπόζυγιου αὐ-
 τοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τῆς
 πλησίον σου ἔστι. α

Ἀνάπτυξις. Ἡ δεκάτη Ἐντολή εἶναι μία
 πνευματικώτερα καὶ πνευματικώτερα ἐξηγήσις τῆς Ζ.
 καὶ Η. Ἐντολῆς· διότι ἐπιζητεῖ ὄχι μόνον νὰ μὴ
 πράξωμεν τὸ κακὸν ἐν ἔργῳ, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ ἐπι-
 θυμησώμεθα αὐτό. Οἷον ἡ μὲν Ζ. ἀναγκαιτίζει πᾶ-
 σαν ἄνομον σαρκικὴν μίξιν, αὕτη δὲ καὶ τὴν μόνην
 τῆ καρδίας κλίσιν καὶ ἐπιθυμίαν κολυβεῖ. ἡ Η. ἀπα-
 γορεύει τὴν ἀρπαγὴν τοῦ ξένου πράγματος, αὐτὰ
 δὲ ἐμποδίζει καὶ αὐτὴν τὴν περὶ τούτου ἐπιθυμίαν.

Μακάριοι εἶναι οἱ μελετῶντες καὶ φυλάττοντες
 τὸν Θεῖον νόμον· διότι δι' αὐτοὺς λέγει ὁ Κύριος·
 » Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ
 » ὁ Πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν
 » ἐλευσόμεθα, καὶ μόνην παρ' αὐτοῖ ποιήσομεν. «
 Ὅσον ὅμως ὁ ἄνθρωπος καὶ ἂν πληρώσῃ τὰς ἐντο-
 λὰς τοῦ Κυρίου, πρέπει νὰ σοχαζῆται, ὅτι τοῦτο
 ἔργον εἶναι καρπὸς καὶ δῶρον τῆς συνεργουσιῆς χά-
 ριτος τοῦ Θεοῦ· διὸ καὶ οὐδὲ πρέπει νὰ ὑπερσί-
 ρηται, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ἐνθυμηθῆται τὸ ῥητὸν τοῦ
 Εὐαγγελίου. » Ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διατα-
 » χθέντα ὑμῖν, λέγετε, ὅτι δούλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὅ-
 » τι ὃ ὀφείλομεν ποιῆσαι, πεποιήλαμεν. «

.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Περὶ Σταυροῦ.

§ α'. Τὸν ζωοποιὸν Σταυρὸν διὰ μέσου τοῦ ἁπλοῦ ἐσώθημεν, καὶ ἀπὸ τὴν δουλείαν τοῦ διαβόλου ἠλευθερώθημεν, καὶ υἱοὶ Θεοῦ κατὰ χάριν γεγόναμεν, καὶ τῶν Οὐρανίων ἀγαθῶν ἠξιώθημεν. Αὐτὸν τὸν Σταυρὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσταυρώθη (α), αὐτὸν τὸν Σταυρὸν, τοῦ ὁποῖου τὸν τύπον οἱ δαίμονες φρίττουσιν, ἡμεῖς δὲ οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ, οἱ ὁποῖοι ἐλπίζομεν εἰς τὸν σταυραθέντα δι' ἡμᾶς Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν

(α) Τὸ μέγεθος τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐσταυρώθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἦτον εἰς μὲν τὴ μήκος ποδῶν δεκαπέντε· εἰς δὲ τὸ πλάτος, ἦται τὸ πλάγιον ξύλον, ποδῶν ὀκτώ· τὸ δὲ χόνδρος καὶ τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ πλαγίου ξύλου τοῦ Σταυροῦ ἦτον μίᾳς σπιθαμῆς· κατὰ τὴν παλαιὰν παράδοσιν. (ὄρα Σελ. 20. τοῦ τροπαίου τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως.)

Χριστόν, πρέπει νά φέρωμεν κρεμασμένον εἰς τὸν
 τράχηλόν μας πάντοτε ὅλοι κοινῶς μικροὶ τε, καὶ
 μεγάλοι· ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες· νέοι τε καὶ γέ-
 ροντες, ἀντὶ παντός ἄλλου ὅπλου φυλακτικῶς κα-
 θὼς μᾶς διορίζει καὶ ὁ Θεῖος Χρυσόστομος λέγων
 (Σελ. 881. τῶν ἐ. τόμου). » Ἀντὶ μαχαίρας ἐ-
 » πι κλίνης κρεμάσωμεν (τὸν Σταυρὸν θαλ.),
 » ἀντὶ μσχλοῦ ἐπὶ θύρας διαγράψωμεν, ἀντὶ τει-
 » χους τῆ οἰκίας περιβάλωμεν. « Καθὼς συνή-
 θισον νά φέρωσι κρεμασμένον Σταυρὸν εἰς τὸν
 τράχηλόν των καὶ οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι Χριστιανοί,
 ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ ἐγνωρίζοντο. Τὸν ἅγιον Ὁ-
 ρέστην, τὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς πέντε μάρτυρας τοῦς
 ἑορταζόμενους τὴν εἴ. τοῦ Δεκεμβρίου ἐκ τούτου
 ἐγνωρίσαν, ὅτι εἶναι καὶ αὐτὸς Χριστιανός· ἐπει-
 ὴ ῥίπτων τὸ βέλος εἰς τὸ σημάδι, ἐφάνη ὁ Σταυ-
 ρός, τὸν ὁποῖον εἶχε κρεμασμένον εἰς τὸν λαιμὸν
 του, ὑποκάτω εἰς τὰ φορέματά του. Ὁ ἅγιος
 Παγκράτιος ὁ Ταυρομενεὺς Ἐπίσκοπος, ὁ ἑορ-
 ταζόμενος κατὰ τὴν εἴ. τοῦ Ἰουλίου, ἀφ' οὗ ἐ-
 βάπτιζε τοὺς Χριστιανούς, ἔδωκεν εἰς πάντα βα-
 πτιζόμενον καὶ ἕνα Σταυρὸν ἐπὶ κέρον, διὰ

τὰ φορῆ αὐτόν ἐπάνω του δια παντός . Ὁ Θεολό-
γος Γρηγόριος ἐφέρει πρὸς ἀποτροπὴν παντός ἐν
αὐτοῦ . Ὅθεν καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν Διάβολον .

Φεῦγ ἀπ' ἐμῆς κραδίης , δολομήχανα , φεῦγε
τάχισα .

Φεῦγ ἀπ' ἐμῶν μελέων , φεῦγ ἀπ' ἐμοῦ βίωτου .

Μὴ σε βάλω Σταυρῶν , τῶ πάν ὑποτρομέει .

Σταυρὸν ἐμοῖς μελέεσσι φέρω , Σταυρὸν δὲ πορείη .

Σταυρὸν δὲ κραδίη , Σταυρὸς ἐμοὶ τὸ κλέος .

Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἴδιοι δαίμονες βιαζόμενοι ὠμολό-
γησαν εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Βοσρηθὸν , τὸν
ἔχοντα ἐξουσίαν κατὰ Δαιμόνων , ὅτι τρία πράγ-
ματα τῶν Χριστιανῶν φοβοῦνται , τὸ Βάπτισμα
τὸν Σταυρὸν , τὸν ὁποῖον φοροῦσιν εἰς τὸν τράχη-
λον . καὶ τὴν ἁγίαν Κοινωνίαν (α) . Διὰ τοῦτο ὁ

(α) Ἐν τῇ Φιλοκαλῖα Σελ . 1094 . εἰρήσκεται
αὐτολεξί οὕτω . » Ἰωάννης ὁ Βοσρηθός , ἅγιος
» καὶ ἐξουσίαν ἔχων κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων
» ἠρώτησε Δαίμονας , οἱ ἦσαν κατοικοῦντες εἰς κό-
» ρας τινὰς μαινομένας , καὶ ἐνεργουμένας ὑπὸ αὐ-
» τῶν πονηρῶς , εἰπὼν . Πᾶσι πράγματα φοβεῖσθε

λοι ἡμεῖς, οἱ τωρινοὶ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ πρέπει νὰ μιμώμεθα τοὺς παλαιούς ἐκείνους Ὀρθόδοξους Χριστιανούς, καὶ νὰ φορῶμεν καὶ ἡμεῖς τὸν Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ κρεμασμένον εἰς τὸν λαιμόν μας, κατεσκευασμένον ἢ ἐκ ξύλου, ἢ χρυσοῦ, ἢ ἀργυρίου, ἢ ἐξ ἄλλου τινὸς μετάλλου πρὸς διαφύλαξίν μας, σωτηρίαν, καὶ ἀποτροπὴν παντὸς κακοῦ, καὶ πρὸς ἔνδειξιν τοῦ, ὅτι εἴμεθα Χριστιανοί. Ἐχοντες αὐτὸν καὶ καλλοπισμὸν μας μάλιστα, ὡς λέγει καὶ ὁ Θεὸς Χρυσόστομος (λόγος, ὅτι Θεὸς ὁ Χριστός. Τόμος 5.) » Λαμ-

» ἀπὸ τῶν Χριστιανῶν; οἱ λέγουσιν. Ἐχετε θυτὰς
 » τρία πράγματα μεγάλα. Ἐν μὲν, ὅπερ φορεῖ-
 » τε εἰς τὸν τράχηλον ὑμῶν; καὶ ἐν, ὅπερ λούε-
 » σθε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· καὶ ἐν, ὅπερ τρώγετε
 » εἰς τὴν σύναξιν. Ἐρομένου δὲ πάλιν· ἐκ τούτων
 » τῶν τριῶν ποῖον φοβεῖσθε πλέον; ἀπεκρίθησαν·
 » Εἰ ἐφυλάσσετε καλῶς, ὅπερ μεταλαμβάνετε,
 » οὐκ ἰσχυτεν οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἀδικῆσαι Χριστι-
 » νόν. Εἰσὶ δ' ἂ θυτμενεῖς φοβῶνται τῶν ἄλλων
 » πλέον, ὁ Σπυρρός, ἡ Βάπτισις, καὶ ἡ Κοινωνία. »

- βάνοντες ἐξ ἑκείνου (τοῦ τιμίου ξύλου δηλ.) πολ-
- λοι, και χρυσῶ κατακλείοντες και ἀνδρες και
- γυναικες, τῶν τραχήλων ἐξαρτῶσι τῶν ἐκυτῶν,
- καλλιπικίζόμενοι. « (α)

§ β. Αὐτοῦ τοῦ Σταυροῦ ἀκόμη τὸν Τύπον
πρέπει νὰ κάμνωμεν κοινῶς ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ τό-
σον μέσα εἰς τὸν οἶκόν μας, ὅσον και ἔξω, και

(α) Τὸν Σταυρὸν τὸ πάλαι ὄχι μόνον ἀπλῶς ἐν-
γίνει ὅλοι οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ, ἀλλὰ και αὐτοὶ
οἱ Ὀρθόδοξοι Βασιλεῖς ἐφόρουσιν εἰς τὴν κεφαλὴν, και
ὑπὲρ τὰ Βασιλικὰ διαδήματα εἰς αὐτὸν ἐσεμνύνο-
το. Δὲν εἶναι λοιπὸν μεγάλη τιμία εἰς ἡμᾶς τοὺς
Χριστιανούς ἡθὴ, και αἰσχύνη, νὰ μὴ ἔχωμεν
Σταυρὸν εἰς τὸν τραχήλόν μας; Ἄς ἔχωμεν, ἀ-
δελφοὶ Χριστιανοὶ, Σταυρὸν ξύλινον μικρὸν, ἢ ἀπὸ
ἄλλο τι μέταλλον κατεσκευασμένον, ἄς ἔχωμεν
κρεμασμένον εἰς τὸν λαιμὸν μας, και εἰς πάσαν
θλίψιν μας ἄς ἀπαζώμεθα αὐτὸν, ἐνθυμούμενοι
τὸν εἰς αὐτὸν σταυρωθέντα δι' ἡμᾶς Ἰησοῦν Χριστὸν
και Σωτήρα μας· ὥστε νὰ δεχώμεθα πάντα πρόσω-
παιρον θλίψιν εὐχαρίστως, και ὡς σέφαινον.

εἰς τὸν δρόμον, καὶ εἰς πάντα τόπον, καὶ νύκτα
 καὶ ἡμέραν, πρὸ τοῦ νὰ επιχειρισθῶμεν ὁποιοῦν-
 ποτὶ ἔργον, καθὼς μὰς πύρογ(ε)λλει καὶ ὁ Ἱερο-
 σολύμων Κῦριλλος (Κατήχ. γ.) καὶ ὁ Σειος Χρυ-
 σόστομος (Λόγος εἰ. κατὰ Ἰουδαίων). Ἐξείροντες,
 ὅτι μόνον τὸν μετὰ πίστειος Τύπον τοῦ Σταυροῦ
 οἱ δαίμονες φρίττοντες φεύγουσι, καὶ ἐλευθεροῦνται
 οἱ ἀνθρώποι, ὡς καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος λέγει
 περὶ τοῦ Σταυροῦ (εἰς τὸν κατὰ Ἰουλιανῶν λόγον), ὅτι
 ὅταν ὁ Ἰουλιανὸς εὗρισκετο μὲ τὸς μάγους, καὶ
 οἱ δαίμονες συνήχθησαν, ἔκαμε τὸν Σταυρὸν του,
 καὶ παρευθὺς οἱ δαίμονες ἐσκορπίσθησαν, καὶ
 αὐτὸς ἠλευθερώθη ἀπὸ τὸν φόβον. Καὶ ὁ Σειος
 Χρυσόστομος (ὁμιλίαι νδ. εἰς τὸν Ματθ.) λέγει.
 » ὡς εἶφανον αὐτῷ περιφερομένον τὸν Σταυρὸν τοῦ
 » Χριστοῦ· καὶ γὰρ πάντα δι' αὐτοῦ τελείται τὰ
 » καθ' ἡμᾶς, καὶ ἄν τραφῆναι τὴν μυσικὴν ἐκείνην
 » τροφήν, καὶ ἄν χειροτονηθῆναι, καὶ ὁ, τισὺν ἐτε-
 » ρον ποιῆσαι, πανταχοῦ τοῦτο τῆς νίκης ἡμῶν
 » παριστάται σύμβολον. « Ἀλλ' ὦ τῆς ὀυστυ-
 χίας! οἱ περισσότεροι Χριστιανοὶ δὲν προσέ-
 χουσιν ἀδελφὸς καὶ ποιῶσι τὸν Τύπον τοῦ Σταυ-

ροῦ I (α)

Ἐνώσον, Χριστιανῆ, τῆς δεξιᾶς σου χειρὸς τοὺς τρεῖς δακτύλους, τὸν ἀντίχειρα ἦτοι τὸν μέγαν δάκτυλον, τὸν λιχανόν ἦτοι τὸν δεύτερον, καὶ τὸν μέσον. Ναι--ἔνωσον αὐτοὺς τοὺς τρεῖς κατὰ τὰ ἄκρα των, τὸν δὲ παράμεσον καὶ τὸν μικρὸν σου δάκτυλον καταβίβασον, καὶ ἔγξισον αὐτοὺς εἰς τὴν παλάμην σου. Ἄφ' οὗ δὲ ἐνώσεως οὕτω τοὺς τρεῖς δακτύλους σου, κύψας ὀλίγον, ἀκάστιδι, καὶ ἔγξισον τὰ ἄκρα τῶν τριῶν αὐτῶν ἐνωμένων δακτύλων πρῶτον εἰς τὸ μέσον τοῦ μετώπου σου· δεύτερον καταβίβασον τὴν χεῖρά σου, καὶ ἔγξισον ὁμοίως τὰ ἄκρα τῶν τριῶν ἐνωμένων

(α) Τοῦτά σ' ἐγραπάρμεθα μετὰ τὸν Τύπον τοῦ Στοιχοῦ ἐκ χειρὸς παροῦσας ἔχομεν, ὡς βεβαιῶνται ἀπὸ τὸν καὶ. Κανόνα τοῦ μεγάλου Βασιλείου· ἔπει λέγει αὐτολεξί. » Ἴνα τοῦ πρώτου καὶ κοινοῦ » τάτου πρώτον μνησθῶ, τὸ τῷ τίπῳ τοῦ Στοιχοῦ τοῦ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡρῶν Ἰησοῦ » Χριστοῦ ἡλικίας καταστημίνεσθαι, τίς ὁ διὰ » γραμματος διδάξας;

δακτύλων εἰς τὸν ὀφθαλμὸν σου· τρίτον ὑψώσον ὀλίγον τὴν χεῖρά σου πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος, καὶ ἔχθισον ὁμοίως τὰ ἄκρα τῶν τριῶν ἐνωμένων δακτύλων εἰς τὸν δεξιὸν σου ὦμον· καὶ τέταρτον κίνησον κατ' εὐθείαν τὴν χεῖρά σου, καὶ ἔχθισον ὁμοίως τὰ ἄκρα τῶν τριῶν ἐνωμένων δακτύλων εἰς τὸν ἀριστερὸν σου ὦμον.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, Χριστιανέ, εἰς τὸ ἕξις σχημάτιζε μετ' εὐλαβείας τὸν Σταυρὸν μὲ τὰ τρία δάκτυλα, λέγων εἰς πάντα τύπον τοῦ Σταυροῦ. » Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησόν με » τὸν ἁμαρτωλὸν· ἢ τὴν ἁμαρτωλήν. « τὰ ὅποια τρία δάκτυλα σημαίνουσι τὴν ἁγίαν Τριάδα. Βάλλων δὲ αὐτὰ πρῶτον εἰς τὸ μέτωπον, καὶ δεῦτερον εἰς τὸν ὀφθαλμὸν κατ' εὐθείαν, παριστάνεις τὸ ὀρθίον ξύλον τοῦ Σταυροῦ· τρίτον βάλλων αὐτοὺς εἰς τὸν δεξιὸν ὦμον (πλάτην), καὶ τέταρτον εἰς τὸν ἀριστερὸν, παριστάνεις τὸ πλάγιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ· τοῦ ὁποιοῦ ἡ δύναμις διαφυλάττει παντὰς τοὺς Ὀρθοδόξους! Ἀμήν!

ΤΕΛΟΣ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

τῶν Φιλομούσων Συνόρομητῶν.

Σώματ.

- Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης ἅγιος Δρά-
 μας Κύριος Κύριος Νεόφυτος. . . 200
 Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης ἅγιος Με-
 λενικὸς Κύριος Κύριος Διονύσιος. . . 50
 Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης ἅγιος Στρα-
 ρυτικὸς Κύριος Κύριος Κωνσάντιος. . . 10
 Ο Πανοσιολογιώτατος ἅγιος Πρωτοσύγγελλος
 Κύριος Ιάκωβος. . . 10
 Ο Πανοσιολογίτ. ἅγιος Ἀρχιδιάκ. τοῦ Σε-
 βασμ. Γερ. ἁγίου Φέσσου Κ. Κύριλλος. . . 10
 Ο Ἱεραδίακ. τῶν ἁγίων Μελενικ. Κ. Μελέτιος. . . 2
 ἐξ Ἀδριανουπόλεως
 Ο Σεβασμιώτατος ἅγιος Ἀδριανουπόλεως
 Κύριος Κ. Γρηγόριος Βυζάντιος. . . 25
 Ο Πρωτοσύγγελλος αὐτοῦ κῆρ. Καλλίνικος. . . 2
 Ο Ἀρχιδιάκωνος αὐτοῦ κῆρ. Γερασιμὸς. . . 3
 Ο Γραμματεὺς οὐτοῦ Ἱωάννη Πατριάρχου. . . 4
 Ο τοῦ Πατριάρχου Ταγα Πρωτοσύγγελλος κῆ-
 ριος Νεόφυτος. . . 4
 Ο Αἰδεσιμώτατος Οἰκονόμος ἀπὸ τὸν ἁγίων
 Γεώργιον κῆρ. . . 5

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

